

Informatiebrochure

voor de standenbouwer

A: Checklist voorbereiding opbouw

B: Richtlijnen ivm veilig werken

Geachte exposant, standenbouwer,

september 2008

Hierbij vindt U twee documenten terug. Deze documenten hebben tot doel U zo volledig mogelijk in te lichten om op een veilige manier te werken.

Het eerste document, de checklist, is bedoeld als geheugensteuntje tijdens uw voorbereidende fase. De lijst bevat een overzicht van allerlei documenten die U tijdens uw werken mogelijk dient voor te leggen. U bent niet verplicht deze lijst in te vullen, toch dachten wij dat het handig kon zijn om deze lijst te gebruiken en stellen hem dan ook graag tot uw beschikking.

Het tweede document, de richtlijnen, kan U als standenbouwer gebruiken om uw mensen instructies te geven hoe ze de werken op een veilige manier kunnen uitvoeren. Tijdens de opbouw en afbraak zal de veiligheidscoördinator controleren of deze richtlijnen effectief opgevolgd worden.

Indien de veiligheidscoördinator ernstige inbreuken vaststelt, zal hij de organisator adviseren de werken tijdelijk stil te leggen tot er terug op een veilige manier gewerkt kan worden. Derhalve raden wij U ten stelligste aan om de werken goed voor te bereiden en de juiste keuringsattesten ter beschikking te stellen.

Als U zich aan deze veiligheidsinstructies houdt, zal U vaststellen dat veilig werken niet noodzakelijk trager werken betekent.

In de hoop op een positieve samenwerking.

Ing. Peter Ghoois

Vinçotte Safety Engineer - veiligheidscoördinator

0479 79 02 74

A: Checklist voorbereiding opbouw

De volgende documenten zou de veiligheidscoördinator ten laatste X* dagen voor de aanvang van de opbouw moeten ontvangen:			
	NVT*	OK*	NOK*
Indienen van het charter, met de gegevens van de exposant en in bepaalde omstandigheden aangevuld met een risicoanalyse (indien problemen tijdens opstellen risicoanalyse: contacteer eigen of externe preventiedienst)			
Alle MSDS -of veiligheidsfiches van chemische producten (zoals brandbare producten, licht ontvlambare producten,...)			
Op vraag van de veiligheidscoördinator voor te leggen tijdens de opbouw of afbraak van het salon of evenement:			
Keuringsattesten afgeleverd door een Erkend Dienst voor Technische Controle:			
3-maandelijkse keuringsattest van de eigen gebruikte kabels, kettingen en lengen (ophanging, verlichting en dergelijke)			
3-maandelijkse keuringsattest voor hijstoestellen			
3-maandelijkse keuringsattest voor hoogwerkers			
Jaarlijkse keuringsattest voor veiligheidsharnassen			
Keuringsattesten afgeleverd door bevoegde personen, leveranciers, Erkend Dienst voor Technische Controle,...			
Materiaalliften (gebeurt veelal door leveranciers)			
Ladders en trapladders (gelet op het K.B. van 31/08/2005 dient U deze zoveel mogelijk te weren, of bij gebruik te verantwoorden dmv een risicoanalyse)			
Rolstellingen (controleer tevens of U wel voldoende werkvloeren, leuning en stabilisatoren voorzien heeft)			
Arbeidsmiddelen: elektrische toestellen, handgereedschap,...			
Besturen van een vorkheftruck:			
Bewijs van opleiding van de bestuurder van een vorkheftruck			
Medisch attest van de bestuurder			

NVT*: Niet van toepassing

OK*: In orde

NOK*: Niet in orde

*X: De datum dat U het charter ten laatste zal opgegeven worden door de organisator. Indien de organisator geen uiterste datum opgeeft, dient U het charter minimaal 14 dagen voor de aanvang van de opbouw aan de veiligheidscoördinator over te maken.

1. Werken in de hoogte – K.B. van 31 augustus 2005

Er bestaan verschillende manieren om op een veilige wijze in de hoogte te werken:

- een (rol)stelling
- allerlei soorten personenliften, maar onder geen enkele omstandigheid een materiaallift
- een vorkheftruck met personenbak mag indien: De vorkheftruck en de bak dienen in hun geheel over een CE- attest te beschikken. Tevens moet het geheel 3-maandelijks gekeurd worden door een Externe Dienst voor Technische Controle.
- een ladder: ENKEL voor kortstondige werken, NIET voor repetitief werk – steeds een risicoanalyse opstellen om de keuze van de ladder te rechtvaardigen.
- Een trapladder: is een veiliger alternatief voor een ladder, maar valt volledig onder dezelfde wetgeving als een ladder.

1.1. De rolstelling

- Wetgeving

- a. De constructie van een stelling is conform aan het KB. van 31/08/2005 en aan art. 434.7 van het A.R.A.B. voor wat betreft de leuning
- b. Het gebruik van de stelling gebeurt conform aan art. 434.6 van het A.R.A.B.

- Praktische eisen

1. Zolang een stelling niet vrij gegeven is, mag men deze stelling niet betreden.
2. De stellingen moet stabiel staan. Richtlijn: De hoogte dient steeds lager te zijn dan 3 keer de kleinste breedte
3. De ondergrond waarop de stelling wordt geplaatst is stevig.
4. De afstand tussen de stellingvloer en de wanden mag maximaal 20 cm bedragen. Indien dit niet mogelijk is, wordt er ook een leuning geplaatst langs de kant van de wand.
5. De stellingvloeren zijn stevig, sluiten aaneen en zijn vrij van obstakels.
6. De vloeren van de stellingen mogen niet overbelast worden. Het gewicht wordt gelijkmatig verdeeld over de werkvloer.
7. Bij het gebruik maken van rolstellingen worden de wielen steeds vergrendeld. Er wordt vooral aandacht besteed aan de stabiliteit en de volledige montage (leuning, tussenleuning, kantlijsten,...).
8. Er mag geen arbeider op de stelling staan tijdens het verplaatsten!
9. Om de 2,0 meter moet men een werkvloer plaatsen Deze werkvloeren moeten voorzien zijn van een valluik, zodat men de stelling langs de binnenzijde kan betreden (zo kan men op een veilige manier de juiste werkhogte bereiken).
10. Men dient een stelling langs de binnenzijde te betreden.

Buiten deze praktische tips willen wij U er eveneens opwijzen dat alleen bevoegde personen de stellingen mogen opbouwen, demonteren én gebruiken.

Tijdens de opbouw dient het schema van de fabrikant aanwezig te zijn.

- Administratie ter beschikking te stellen van de opdrachtgever

De werkgever die de steiger monteert, demonteert of ombouwt moet beschikken over:

B: Richtlijnen ivm veilig werken

- de gebruiksaanwijzing van de fabrikant vergezelt van de nota met de sterkte- en stabiliteitsberekening
- de gebruiksaanwijzing van de fabrikant is vergezelt van een nota die de sterkte- en stabiliteitsberekening bevat
- het montage-, ombouw- en demontageschema indien dit niet aanwezig is in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
- een instructienota opgesteld door de bevoegde persoon betreffende het gebruik van de steiger.

De bevoegde persoon kijkt de stelling na:

- alvorens zij in dienst gesteld of opnieuw in dienst gesteld wordt
- op regelmatige basis, te bepalen ivw wijzigingen en de duur waarop de stelling gebruikt wordt.
- telkens de stabiliteit of de weerstand in gevaar kan worden gebracht

1.2. Het gebruik van ladders

Het K.B. van 31 augustus 2005 heeft tot doel om het gebruik van ladders sterk aan banden te leggen.

Principe:

Ladders mogen in principe enkel gebruikt worden om een hoogteverschil te overbruggen. Zij zijn niet bedoeld om werken uit te voeren. Het is enkel toegelaten indien het risico klein is (van beperkte tijdsduur) of als de bestaande kenmerken van de locaties niet veranderd kunnen worden. De verantwoording dat een ladder gebruikt zal worden boven een ander arbeidsmiddel moet gestaafd worden dmv een **risicoanalyse**. In het ander geval wordt een hoogwerker of een stelling gebruikt

Wetgeving:

- De constructie van ladders is conform aan het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming art. 434.2-3
- De volgende normen zijn eveneens van toepassing : NBN I.08.001, I.08.002, I.08.003.
- Het gebruik van ladders dient conform te zijn aan het K.B. van 31/08/05 (BS 15/09/05).

Praktische eisen:

1. Ladders worden zodanig gebruikt dat de werknemers steeds veilige steun en houvast hebben. Met name blijft het dragen van lasten beperkt tot lichte lasten en mag het een veilig houvast niet belemmeren.
2. Enkel ladders die geconstrueerd werden volgens de normen of de code van goede praktijk en die **in goede staat** verkeren mogen gebruikt worden. Ladders die niet in goede staat verkeren worden onmiddellijk oordeelkundig hersteld of verwijderd en vernietigd.
3. De ladders moeten periodiek gekeurd worden door een aangestelde van de aannemer of door een Externe Dienst voor Technische Controle. De keuringsattesten moeten aan de veiligheidscoördinator kunnen voorgelegd worden.
4. Herstelde ladders moeten, vóór gebruik, gekeurd worden.
5. De ladders zijn voorzien van antislip voetsteunen.

B: Richtlijnen ivm veilig werken

6. Ladders worden zodanig geplaatst dat hun stabiliteit bij de toegang en tijdens het gebruik ervan gewaarborgd is en dat hun sporten horizontaal blijven.
7. De ladder wordt onder een goede opstellingshoek opgesteld (ongeveer 70°).
8. Ladders steken voldoende boven het toegangsniveau uit (minimaal 1,0m), tenzij andere voorzieningen werden getroffen om een veilig houvast te waarborgen.
9. Een ladder wordt nooit met meer dan één persoon tegelijk beklommen.
10. Ladders die gebruikt worden voor elektriciteitswerken moeten de werknemers op een gepaste wijze beschermen tegen het gevaar van rechtstreeks of indirect contact met elektriciteit.
11. Dubbele gevouwen ladders zijn niet te gebruiken om dwars op te zitten / staan en “mee rond te wandelen”.

1.3. Het gebruik van personenliften of hoogwerkers

De personenlift moet beschikken over een geldig keuringsattest afgeleverd door een Erkend Dienst voor Technische Controle. Deze keuring is uitgevoerd volgens de Belgische wetgeving OF volgens de Europese wetgeving.

Tijdens werken in de gebouwen of op de terreinen van Brussels Expo is het mogelijk dat de organisator, de verantwoordelijke van Brussels Expo of de veiligheidscoördinator de keuring opvraagt. Indien deze keuring ontbreekt, zal het nodige moeten worden gedaan om de officiële documenten spoedig voor te leggen, zodat de werkzaamheden kunnen worden verdergezet. Zonder geldig keuringsbewijs zal de veiligheidscoördinator aan de aannemer, exposant en/ of organisator adviseren om de personenlift niet meer te gebruiken.

Het is verboden zich buiten de leuning van een personenlift te begeven zonder de nodige valbeveiliging (gekeurd veiligheidsharnas).

Voer zelf nooit herstellingen uit aan de hoogwerker. Verwittig de onderhoudsdienst of de verhuurfirma bij defect.

1.4. Werken op lichtbruggen

In de meeste gevallen zijn de lichtbruggen bereikbaar via een hoogwerker of een rolstelling en kan men de werken van daaruit uitvoeren. Indien men de hoogwerker of de rolstelling toch dient te verlaten, moet men steeds beveiligd zijn tegen een val. Deze beveiliging mag niet door een heupgordel. Enkel een gekeurd veiligheidsharnas is toegestaan. Men kan zich verplaatsen met behulp van twee haken, een stop-chute of een eigen leeflijn.

Tijdens het voortbewegen op de verlichtingsstructuur dient men eveneens beveiligd tegen val te zijn.

2. Werken met vorkheftrucks

Vorkheftrucks mogen enkel bediend worden door medewerkers, ouder dan 18 jaar, die door opleiding hiervoor geschikt zijn. Tevens dienen ze over een medische keuring te beschikken. (zie ARAB art. 124)

Het maximaal toelaatbare laadvermogen mag nooit overschreden worden.

B: Richtlijnen ivm veilig werken

Het is verboden op de vorkheftruck mee te rijden anders dan op de daarvoor bestemde zitplaats (dus niet toegestaan: personen achter op als extra tegengewicht, personen op de vorken te vervoeren, personen mee in de cabine te transporteren – tenzij hiervoor een extra zitplaats voorzien is).

Tijdens het rijden dient men de vorken ongeveer op 15 cm van de grond te houden (bij contact met persoon geeft dit een breuk die het makkelijk geneest – indien de enkel of de knie geraakt zouden worden volgt er een moeilijke genezing).
Geparkeerd rusten de vorken op de grond.

De vorkheftruck dient zich eveneens aan de maximum snelheden te houden. Geladen mag men niet sneller dan 10km/h rijden.

2.1. Vorkheftruck als hijsmiddel

Een vorkheftruck is normaliter enkel geschikt om materialen te heffen. Indien de vorkheftruck over het juiste, driemaandelijks keuringsattest beschikt, mag men eveneens hijsen. Indien de vorkheftruck niet gekeurd is als een hijsstoestel, mag men onder geen enkele omstandigheid met deze vorkheftruck materialen hijsen.

Het bovenstaande vind ik wat onduidelijk. Wat is het juiste 3maandelijkse keuringsattest? Eventueel hier wat uitleg over het gebruik van een hijsjuk en benadrukken dat het geheel moet gekeurd zijn als hijsstoestel (door EDTC).

2.2. Vorkheftruck met personenbak

Om personen met een vorkheftruck in de hoogte te verplaatsen dient men over een speciaal vervaardigde personenbak te beschikken. De vorkheftruck en de bak dienen in hun geheel over een CE- attest te beschikken. Tevens moet het geheel 3-maandelijks gekeurd worden door een Externe Dienst voor Technische Controle.

3. Gebruik van materiaalliften

Een materiaallift dient enkel om materialen in de hoogte te verplaatsen.

Een bevoegd persoon keurt de materiaallift jaarlijks. De laatste keuring wordt duidelijk op het toestel vermeld, of het laatste verslag is beschikbaar tijdens de werken.

Indien er twijfel is over de laatste keuringsdatum of over de staat van de materiaallift, zal het toestel onmiddellijk herkeurd moeten worden.

Het verplaatsen van personen met behulp van een materiaallift is onder geen enkele omstandigheid toegelaten.

4. Gebruik van de cirkelzaag

Gebruik enkel CE-gekeurde toestellen.

Een belangrijk risico bij de cirkelzaag, en bij elektrisch handgereedschap in het algemeen, is elektrocutie. Daarom is het aangewezen om steeds dubbel geïsoleerde toestellen te gebruiken.

Daarbuiten dient men de staat van de voedingskabel en de stekker goed op te volgen. Bij de minste beschadiging van de uitwendige isolatie dient men de voedingskabel en / of de stekker te vervangen.

B: Richtlijnen ivm veilig werken

Voor het starten van de machine is het aangewezen om de goede werking van de beschermkap te controleren. Deze beschermkap moet steeds gebruikt worden. Indien de beschermkap geblokkeerd is, dient men deze te deblokken alvorens de werkzaamheden aan te vatten. Als de beschermkap tijdens de werken beschadigd wordt, moet de verantwoordelijke hiervan onmiddellijk op de hoogte worden gebracht en de beschermkap hersteld of vervangen worden. Zolang de beschermkap niet hersteld is, gebruikt men best een andere cirkelzaag. Tijdens het zagen draagt men best geen loshangende kledingstukken, kettingen, armbanden, ... Lang, loshangend haar moet men opbinden of vastspelden.

Lange balken dient men met twee personen te zagen (één persoon voor de zaag en één persoon achter de zaag). Uiteraard moet men goed gecoördineerd werken en mag de ene persoon de balk niet te vlug willen nemen en mag de andere persoon het niet te lang vasthouden. Zowel voor Uzelf als voor de naburige stand is het in vele omstandigheden veel aangenamer (en minder werk) indien de cirkelzaag uitgerust wordt met een stofafzuigstelsel.

5. Gebruik van een slijpschijf

Vaak stellen wij vast dat er zeer onveilig met een slijpschijf omgegaan wordt.

Kleine stukken dient men in een werkbank te klemmen ipv met de voet. Bij grotere stukken kan eventueel een tweede arbeider het voorwerp vasthouden, maar zelfs dan is het sterk aan te raden een werkbank te gebruiken.

De arbeiders dienen de nodige persoonlijke beschermmiddelen ter beschikking te hebben (een veiligheidsbril, veiligheidsschoenen en in sommige gevallen een gehoorbescherming).

De arbeider dient er op toe te zien dat hij geen andere arbeiders of naburige standen hindert tijdens het slijpen. De nodige maatregelen moeten getroffen worden opdat de vonken niet tot in gangen of tot bij andere standen kunnen vliegen.

Tevens is het aan te raden om steeds een brandblusapparaat in de omgeving te hebben.

6. Lassen, werken met open vlam

Voor dergelijke werken dient men steeds een vuurvergunning aan te vragen.